

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-082 Opole

Opole, 16 maja 2025 r.
PS.I.431.1.21.2025.AKB2

**Pani
Jolanta Moroń-Świerszcz
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
Dom Opieki w Jakubowicach
Jakubowice 15A
47-280 Pawłowiczki**

Wystąpienie pokontrolne

W dniu 11 kwietnia 2025 r. przeprowadzono kontrolę doraźną w Domu Pomocy Społecznej Dom Opieki w Jakubowicach¹ w zakresie sposobu traktowania przez personel Domu jego mieszkańców, w tym w trakcie pomocy przy ubieraniu, realizacji usług opiekuńczych w zakresie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, w tym utrzymywaniu higieny i czystości mieszkańców oraz realizacji usług wspomagających, w związku z sygnałem o nieprawidłowościach zawartym w skardze z dnia 31 marca 2025 r. Kontrola została przeprowadzona w związku z sygnałem o nieprawidłowościach w Domu z prośbą o ich zbadanie zgodnie z kompetencjami wojewody wynikającymi z art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.)². Z przekazanych informacji wynikało, że w Domu dochodzi do nieprawidłowości w zakresie niewłaściwego sposobu traktowania przez personel przebywających w ww. Domu mieszkańców, w tym ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnego ich szarpania przy ubieraniu, znęcania się psychicznego, niewłaściwej pielęgnacji higienicznej (nie mycia) oraz braku realizacji usług wspomagających. Przedmiotowa kontrola miała na celu ustalenie zasadności wymienionych powyżej zarzutów.

¹ Nazywany dalej Domem.

² Nazywana dalej u.p.s.

Szczegółowe wyniki kontroli przedstawiono w protokole. W kontrolowanym obszarze działalność Domu oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Badając w trakcie kontroli zasadność podnoszonych w skardze zarzutów ustalono, że:

- 1) zarzut w zakresie niewłaściwego sposobu traktowania przez personel przebywających w ww. Domu mieszkańców, w tym ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnego ich szarpania przy ubieraniu, znęcania się psychicznego - nie znalazł potwierdzenia. Mieszkańcy Domu twierdzili, że czują się w Domu dobrze i bezpiecznie, nikt nie potwierdził by doświadczył lub był świadkiem stosowania przez pracowników przemocy fizycznej oraz psychicznej – znęcania się psychicznego.

Niemniej w trakcie kontroli ustalono, że mieszkańcy dwóch pokoi są zamykani w nocy przez personel by nie wychodzili. Ograniczenie możliwości swobodnego przemieszczania się mieszkańców, w tym opuszczania zamieszkiwanego pokoju, stanowią **kluczowe nieprawidłowości**, wskazujące na naruszenie prawa do wolności oraz stosowanie w nieuprawniony sposób przymusu bezpośredniego polegającego na izolacji. Powyższe nieprawidłowości nie były przedmiotem skargi, stąd nie zostały uznane za wskazujące na zasadność podnoszonych zarzutów;

- 2) zarzut w zakresie niewłaściwej pielęgnacji, w tym nie mycia mieszkańców - nie znalazł potwierdzenia. W trakcie niezapowiedzianej kontroli mieszkańcy byli czysti, bez śladów zaniedbań pielęgnacyjnych. Nikt nie sprawiał wrażenia by był niemyty. Od nikogo nie było czuć nieprzyjemnych zapachów, wszyscy byli ubrani czysto, schludnie i adekwatnie do pory roku;
- 3) zarzut w zakresie realizacji i dostępu usług wspomagających – nie znalazł uzasadnienia. Ustalono, że mieszkańcy, jeśli chcą korzystają z realizowanych przez pracownika Domu p. J. Sz. zajęć terapeutycznych z zakresu ergoterapii i arteterapii - głównie zajęć plastycznych, w Domu organizowane są również na bieżąco okolicznościowe imprezy świąteczne itp. Ustalono, że w ostatnim czasie na terenie Domu odbyły się koncerty dla mieszkańców. Ponadto mieszkańcy na bieżąco mają zapewniony dostęp do usług religijnych oraz do biblioteczki z książkami i prasy codziennej. Umożliwia im się korzystanie z zajęć podtrzymując sprawność fizyczną.

W trakcie kontroli ustalono również **nieprawidłowość** w zakresie usług bytowych dotyczącą użytkowania pięcioosobowego pokoju mieszkalnego, co jest niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Pracy Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734).

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości są niedostateczna znajomość oraz nie przestrzeganie przepisów regulujących funkcjonowanie domów pomocy społecznej tj. ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia w sprawie dps oraz ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917).

W związku z powyższym, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz mając na uwadze kompetencje osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości i zakres kontroli - kierownikowi jednostki kontrolowanej

zalecam:

- 1) w zakresie nieprawidłowości kluczowych natychmiast zaprzestać zamykania mieszkańców w pokojach, tym samym bezprawnego stosowania wobec mieszkańców jednego ze środków przymusu bezpośredniego w postaci izolacji,**
- 2) w zakresie nieprawidłowości zwykłych przestrzegać wymogów w zakresie maksymalnej liczby mieszkańców w pokojach mieszkalnych wynikających z przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie dps.**

Pouczenie

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
3. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.
4. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, na adres: ul. Piastowska 14, 45-082 Opole.
5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w punkcie 1, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana

jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.
8. Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych - podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

Do wiadomości:

- 1) Pan Artur Maruszczak
Starosta Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego
ul. Plac Wolności 13
47-220 Kędzierzyn-Koźle
- 2) Pan Piotr Jahn
Przewodniczący Rady Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego
ul. Plac Wolności 13
47-220 Kędzierzyn-Koźle